

Platform Vredescultuur

Verslag van de activiteiten van het Platform
voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid
en haar lidorganisaties in het

*Internationaal Decennium
voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid
voor de Kinderen van de Wereld*

2001 - 2010

Inhoud

Voorgeschiedenis	p. 3
Het Platform Vredescultuur	p. 4
In Memoriam	p. 5
Activiteiten Platform Vredescultuur	p. 6
Activiteiten Lidorganisaties	p. 15
Lijst van Lidorganisaties	p. 25

Voorgeschiedenis

In de zomer van 1997 deden alle nog levende winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede (op de foto hieronder enkele van hen) een appèl op de Verenigde Naties om het jaar 2000 uit te roepen tot het 'Jaar van Vorming in Geweldloosheid' en het decennium 2001-2010 tot het 'Decennium voor een Cultuur van Geweldloosheid'. Zij deden dit appèl uit beweging met de kinderen van deze wereld die altijd het kind van de rekening zijn, of het nu gaat om oorlogsgeweld, om economisch geweld of om huiselijk geweld. Het appèl van de winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede werd door vele tienduizenden handtekeningen wereldwijd ondersteund. In Nederland tekenden 3000 mensen.

En met resultaat. Op 10 november 1998 riep de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de periode 2001--2010 uit tot het '*Internationaal Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor de Kinderen van de Wereld*'. Het jaar 2000 werd het '*Internationaal Jaar voor de Cultuur van Vrede*'. De Secretaris Generaal werd uitgenodigd om, in overleg met de lidstaten, een programma te ontwerpen dat de uitvoering van het decennium op lokaal, nationaal en internationaal niveau moest bevorderen. Verder riep de VN haar lidstaten op om stappen te nemen die waarborgen dat de theorie en praktijk van vrede en geweldloosheid op alle niveaus van de samenleving worden onderwezen. Tenslotte werden de VN-organisaties, in het bijzonder de UNESCO en UNICEF, opgeroepen om gedurende het Decennium het welzijn van elk kind in de wereld te steunen. Ook niet-gouvernementele organisaties, religieuze instellingen, de onderwijssector, kunstenaars en media werden uitgenodigd tijdens het decennium actief te zijn.

In 1999, nam de Algemene Vergadering van de VN een actieprogramma aan om te werken aan een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid. Het actieprogramma noemde acht punten:

1. Het doen groeien van een vredescultuur door opvoeding en onderwijs,
2. Het bevorderen van een duurzame economie en sociale ontwikkeling,
3. Het bevorderen van de eerbiediging van mensenrechten,
4. Het realiseren van de gelijkheid van mannen en vrouwen,
5. Het doen groeien van deelname aan democratische processen,
6. Het bevorderen van begrip, tolerantie en solidariteit,
7. Het ondersteunen van deelname aan communicatieprocessen en het vrije verkeer van informatie en kennis,
8. Het bevorderen van internationale vrede en veiligheid.

Deze acht onderwerpen stonden al vanaf de oprichting van de Verenigde Naties op haar agenda. Nieuw was echter dat ze met elkaar werden verbonden in het streven naar een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid.

Het Platform Vredescultuur

Op initiatief van *Kerk en Vrede* kwamen in 1997 vertegenwoordigers van een aantal vredesorganisaties samen om na te gaan hoe het initiatief van de Winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede in Nederland vormgegeven kon worden.

Dit leidde in 1998 tot oprichting van het *Platform voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid*, kortweg *Platform Vredescultuur*. In de eerste helft van het Decennium groeide het Platform uit tot een organisatie met zo'n 20 lidorganisaties. Deze lidorganisaties werden vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht die drie keer per jaar bijeen kwam om het beleid en de activiteiten van het Platform Vredescultuur te bespreken.

Internationaal behoorde het Platform Vredescultuur in 2003 tot de oprichters van de *International Coalition for the Decade for a Culture of Peace and Nonviolence for the Children of the World*. Deze organisatie ondersteunde het werk van de nationale platforms door het stimuleren van onderlinge samenwerking. Met name de grote internationale bijeenkomsten in Parijs, *Salon des initiatives de la Paix* genoemd, waren voor de deelnemers zeer inspirerend. Samen met aangesloten internationale organisaties onderhield de Internationale Coalitie de contacten met de Verenigde Naties en UNESCO.

Het Platform Vredescultuur stelde zichzelf tot taak in het Decennium 2001-2010 te beginnen met de opbouw van een cultuur van vrede en geweldloosheid in Nederland. Daarvoor was het nodig dat:

1. Op vele niveaus van de samenleving het besef zou doorbreken dat wij in een *Cultuur van Geweld* leven en dat die veranderd moet worden in een *Cultuur van Vrede en Geweldloosheid*
2. Het verschil tussen een *Cultuur van Geweld* en een *Cultuur van Vrede en Geweldloosheid* onderzocht en uitgedragen zou worden
3. Iedereen leerde op een geweldloze manier met conflicten om te gaan
4. Op lokaal en landelijk niveau werd gewerkt aan een vreedzame en geweldloze samenleving, ook in de politiek en het economisch systeem
5. Al deze activiteiten gestimuleerd en gefinancierd zouden worden via een door de regering in te stellen *Nationale Commissie voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid*.

Gedurende het Decennium heeft het Platform Vredescultuur steeds drie kernpunten gehad voor haar beleid en activiteiten: *Vredeseducatie*, *Vredespolitiek* en *Burgervredeswerk*. Tot in 2007 probeerde het dagelijks bestuur van het Platform handen en voeten te geven aan de doelstellingen en kernpunten. Dat ging met vallen en opstaan. Met name menskracht bleek steeds meer een probleem doordat mensen overbelast waren of ziek werden. Uiteindelijk werd er in 2007 voor gekozen de Raad van Toezicht (vertegenwoordigers van de lidorganisaties) zelf verantwoordelijk te maken voor het beleid en de activiteiten van het Platform. Het bestuur kwam enkel nog bij elkaar om de vergaderingen van de Raad van Toezicht voor te coördineren.

In Memoriam

In de afgelopen 10 jaar zijn vier bestuursleden van het Platform Vredescultuur overleden. Twee van hen waren ook betrokken bij de oprichting.

Tjasse Biewinga (1920-2005)

Mensen herinneren zich Tjasse als een zeer bewogen, betrokken en betrouwbare vredesmens. Hij was lid van Pais en van de Franciscaanse Vredeswacht. Tjasse had de gave om gedegen analyses te maken van de internationale politiek. Hij stond voor datgene waarin hij geloofde en ging op zijn unieke manier zijn vredesweg. Telkens kon hij weer nieuwe energie te vinden en anderen daarin meenemen.

Adrienne van Melle (1931-2007)

Zij was een van de leiders van de vrouwenvredesbeweging, internationaal en in Nederland. Ook in haar eigen buurt in Amsterdam zette zij zich in voor een vreedzame samenleving. Adrienne stond aan de wieg van de Nederlandse beweging voor burgervredeswerk. In 2005 werd zij als een van de 1000 Vredesvrouwen wereldwijd genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede.

Evert Huisman (1923 - 2009)

Het belang van een cultuur van vrede en geweldloosheid was het thema en de levensvisie waarvoor hij zich bijna zestig jaar inzette. Evert was de oprichter van de Nederlandse afdeling van de 'Peace Brigades International' en was o.a. bestuurslid van de Stichting voor Actieve Geweldloosheid. Onder zijn vele publicaties zijn de twee standaardwerken 'Van Geweld Bevrijd' en 'Naar een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid'.

Siets Schoonbergen (1933-2009)

Hij was een bescheiden mens en trad niet graag op de voorgrond, maar met zijn werkkraft en bezonken oordeel droeg Siets een belangrijk deel van het vredeswerk in Nederland. Hij begon als dienstweigeraar en lokaal vredeswerker. Later werd hij bestuurslid van Pais. Van daaruit was hij betrokken bij vele activiteiten o.a. van het Museum voor Vrede en Geweldloosheid, VredesMedia en het Platform Vredescultuur.

Activiteiten Platform Vredescultuur

1998-1999

In november 1998 werd in Amersfoort een bijeenkomst gehouden voor trainers in geweldloosheid. De bedoeling was tot een Werkgroep Training voor het Decennium te komen. Men kwam tot de conclusie dat er eerst meer duidelijkheid moest komen over de inhoud van een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor er een trainingsaanbod kon worden geformuleerd. Met die aanbeveling ging het Platform aan de slag.

In de jaren voor het Decennium werd er hard gewerkt aan de doelstelling en statuten van het Platform Vredescultuur. De lidorganisaties kwamen tot overeenstemming over de inhoud en vorm van een vredescultuur en een strategie om de opbouw van een Vredescultuur te bevorderen. Er werden doelen, prioriteiten en actiepunten geformuleerd.

Een ander concreet resultaat was de oprichting van een 'Werkgroep Vredesonderwijs en -opvoeding' (later kortweg 'Werkgroep Vredeseducatie') waarin mensen van verschillende organisaties die zich met vredeseducatie bezighielden samenwerkten en die tot het eind van het Decennium succesvolle activiteiten ondernam.

Tijdens de Haagse Vredesconferentie in 1999 werd een workshop georganiseerd over een Cultuur van Vrede. Er was veel belangstelling. Daaraan voorafgaand was in maart 1999 door *Kerk en Vrede*, de *Wereldfederalistenbeweging Nederland* en de Nederlandse afdeling van de *WILPF* een voorbereidingsbijeenkomst van deze Haagse Vredesconferentie georganiseerd. Een belangrijk deel van de bijeenkomst was aan de Cultuur van Vrede gewijd. Dit vergrootte de belangstelling binnen de Nederlandse vredesbeweging voor het Platform en voor het Decennium.

Op 25 november 1999 kwam de Raad van Toezicht voor het eerst bij elkaar met vertegenwoordigers van zeven lidorganisaties.

2000

Op 16 oktober werden alle mensen die twee jaar eerder de Nederlandse oproep aan de VN voor het Decennium hadden ondertekend, uitgenodigd voor een bijeenkomst. De opkomst was door organisatorische problemen niet zo groot maar er kwam wel een heel betrokken groep mensen.

Een van de eerste activiteiten van de werkgroep Vredeseducatie van het Platform was een poging om een website en tijdschrift voor kinderen over geweldloze conflictoplossing van de grond te krijgen: het 'Paxhuis'. Uiteindelijk werd dit niet gerealiseerd. Wel kwam er een folder voor scholen en opvoeders waarin een gevarieerd aanbod op het gebied van vredeseducatie van verschillende organisaties gezamenlijk werd opgenomen.

Er werd veel tijd besteed aan het stimuleren van lokale initiatieven op het gebied van vredeseducatie en vredespolitiek met wisselend resultaat. Het idee was om de basis te verbreden door lokale vredesplatforms bij het werk te betrekken. Hiervoor werden bijeenkomsten georganiseerd.

In November 2000 begon er een briefwisseling met de toenmalige minister-president Kok waarin het Platform Vredescultuur pleitte voor een 'Nationale Commissie voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid' die naar voorbeeld van de NCDO vredesprojecten in Nederland zou moeten financieren. Het Platform werd doorverwezen naar het 'Landelijk Platform tegen Geweld op Straat'.

Na een lange discussie werd de naam van het Platform voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid verkort tot 'Platform Vredescultuur' en besloten we een tekening van Len Munnik te gebruiken als logo.

2001

Op 20 januari werd een zogenaamde 'Aanloopdag' verzorgd door het Platform bij 'Omslag, Werkplaats voor Duurzame Ontwikkeling' in Eindhoven. Er werden nuttige contacten gelegd. Ook verscheen er een stukje in het door Omslag uitgebrachte krantje 'Wereldnieuws' en gaf het Platform een workshop op de 'Utopia-dag' van Omslag. Op deze dag presenteerden tientallen organisaties die op een praktische manier werken aan een duurzame en leefbare wereld zich met behulp van kraampjes en workshops. De workshop van het Platform trok ongeveer 15 mensen. De vrijdag voor de dag stond er een stukje in Trouw over het Decennium en het Platform; de eerste keer dat het Platform in de reguliere media aan bod kwam.

In maart 2001 werden een brochure en een folder gemaakt en verspreid om de Cultuur van Vrede en Geweldloosheid en het Platform Vredescultuur onder de aandacht van het grotere publiek te brengen. Op 18 mei stond het Platform Vredescultuur met een kraampje bij de manifestatie 'De Verkenningen' in het kader van het project 'Rondom Erasmus' in Rotterdam.

Op 16 juni werd er een werkdag van het Platform Vredescultuur gehouden in de Van den Hoevenzaal in Amersfoort. Ongeveer 30 sympathisanten kwamen bij elkaar om te bespreken hoe zij zich zouden kunnen inzetten voor het Decennium. Het ging vooral over de initiatieven die lokale groepen konden organiseren om een Vredescultuur te bevorderen in hun gemeente.

De taken die waren toebedacht aan een werkgroep 'Voorlichting en Training in alternatieven voor geweld' werden in 2001 overgenomen door een nieuwe organisatie, het 'Nederlands Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld'.

Na de aanslagen in de VS op 11 september 2001, voegde het Platform Vredescultuur zich bij zo'n 200 organisaties die samen het 'Platform tegen de Nieuwe Oorlog' vormden. Het Platform Vredescultuur speelde een belangrijke rol in een themagroep over cultuur.

In Rotterdam werd op 24 november nog een tweede bijeenkomst georganiseerd in het kader van het project 'Rondom Erasmus'. Het Platform Vredescultuur verzorgde een inleiding over vredeseducatie. Ook was het Platform met een kraampje aanwezig.

In 2001 werden twee nieuwsbrieven uitgegeven, die naar ruim 200 belangstellenden werden verstuurd. Bovendien werd de nieuwsbrief vanaf het tweede nummer als apart katern opgenomen in Geweldloos Actief, het blad van de SVAG. Een stukje en een advertentie in het door Omslag uitgebrachte en op brede schaal verspreide krantje 'Wereldnieuws' leverde vele reacties op van mensen die geïnteresseerd waren in de activiteiten van het Platform. Op 21 december ging de website www.vredescultuur.nl de lucht in.

2002

Het Platform Vredescultuur analyseerde de verkiezingprogramma's van de verschillende politieke partijen op het thema vrede, defensie en geweld(loosheid) en bracht de standpunten samen in een overzichtelijke matrix als hulp voor de achterban bij het maken van een keuze.

Opnieuw werd er een briefwisseling gestart over de gewenste 'Nationale Commissie voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid'. Er werd een brief gestuurd aan de toenmalige formateur Jan-Peter Balkenende met daarin de oproep de instelling van een Nationale Commissie voor Vrede en Geweldloosheid mee te nemen in de formatie en het beleid van het nieuwe kabinet. Hierop kwam geen reactie.

Op woensdag 17 juli werd in het EMMA-gebouw in Utrecht een informatieavond gehouden over het Platform en het Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid. Daar kwam het voorstel een brochure te maken met informatie zoals het plan van de Nobelprijswinnaars, VN-resoluties, uitwerking van het idee van gemeentelijke commissies etc. Het secretariaat ging aan de slag en ontwikkelde een nieuwe brochure over het Decennium, het Platform Vredescultuur en hoe mensen zouden kunnen meedoen.

De Werkgroep Vredeseducatie organiseerde op 6 november een EURED-expertmeeting met mensen uit het veld van onderwijsbegeleiding. De werkgroep ging verder aan de slag met de implementatie van dit Europese project in Nederland.

Op 30 november organiseerde het Platform een studiedag onder het motto 'Het beste antwoord op 11 september is de Vredescultuur'. Er werd aan de hand van een artikel van David Adams door de ruim 50 aanwezigen gesproken over noodzakelijke transformaties om over te gaan naar een vredescultuur. 's Middags kwam aan de orde welke NGO's benaderd zouden kunnen worden voor samenwerking en welke rol een Nationale Commissie in dit alles zou kunnen spelen. Ook werd duidelijk dat er naast een Nationale Commissie ook behoefte is aan commissies op gemeentelijk en internationaal niveau.

Op 12 december werd in Parijs de Internationale Coalitie voor het Decennium opgericht.

Het hele Decennium gaf het Platform elk jaar drie of vier nieuwsbrieven uit, die naast verspreiding binnen ons eigen adressenbestand ook een aantal jaren werden meegestuurd met het blad 'Geweldloos Aktief' van de SVAG.

2003

Vanuit het Platform Vredescultuur werd Jan Schaake lid van het bestuur van de Internationale Coalitie voor het Decennium.

Het Platform gaf een brochure uit over nut en noodzaak van een Nationale Commissie Vredescultuur. Deze werd gepresenteerd tijdens een ontmoetingsdag op 20 maart in EMMA.

In 2003 en ook in 2004 werd prioriteit gegeven aan het verzet tegen de (dreigende) oorlog in Irak. Dit werd gedaan binnen het bredere kader van het 'Platform tegen de Nieuwe Oorlog'. De eigen activiteiten van Het Platform werden tijdelijk op een laag pitje gezet.

2004

In November bood het Platform op het Nederlands Sociaal Forum in de Beurs van Berlage een workshop aan over de cultuur van vrede en geweldloosheid. Drie lidorganisaties van het Platform presenteerden een deel van hun werk; aan bod kwamen 'peer mediation' op scholen, burgervredeswerk en het 'Erasmus huis' als voorbeeld van lokaal vredeswerk. Er waren dertig deelnemers.

2005

Op 12 maart verzamelden zich ongeveer 90 mensen in de Nicolaas en Monicakerk in Utrecht voor een ontmoetingsdag van het Platform met het thema 'Geweld: Macht of Onmacht?'. Er werd gesproken over hoe men concreet vorm kan geven aan het ruime begrip 'cultuur van vrede', de gevolgen van het verdwijnen van de dienstplicht als overgangsritueel waarin jongens om leeren gaan met geweld en de campagne 'Burgemeesters voor Vrede' tegen kernwapens. Bij de workshops en postersessies ontstond een levendige discussie. Leerpunt was dat in Nederland al heel veel gebeurt op het gebied van een vredescultuur zonder dat dit als zodanig benoemd wordt. De taak van het Platform werd gezien in het binden van al die initiatieven en actief informatie te verstrekken over de doelstellingen van het Decennium. Organisaties werden opgeroepen een begin te maken met de tussentijdse evaluatie van de Internationale coalitie.

Halverwege het 'Internationale Decennium voor een cultuur van vrede en geweldloosheid voor de kinderen van de wereld' werden de resultaten onder 700 organisaties door de Internationale Coalitie geïnventariseerd. Uit die inventarisatie bleek dat het Decennium een inspiratiebron was om in eigen omgeving aan een cultuur van vrede en geweldloosheid te werken. Er was nog geen erkenning door overheden, en de lokale en nationale groepen die zich met het Decennium bezighielden wisselden nog te weinig uit wat zij deden.

Er werd in 2005 veel nagedacht over verbetering van de communicatie van het Platform Vredescultuur. Er werd een poster ontworpen en geproduceerd met de slogan 'Samenwerken aan een Vredescultuur'. Lidorganisaties zetten deze slogan op hun eigen materialen om aan te geven dat zij in het Platform Vredescultuur samenwerkten. Zo werden vele 'kleintjes' voor de buitenwereld een 'grote' organisatie.

In 2005 ontstond de Nederlandse coalitie 'People Building Peace' waar het Platform lid van werd. De coalitie bestond uit allerlei maatschappelijke organisaties die wilden bijdragen aan vrede in Nederland en daarbuiten. Al gauw werd PBP veel breder dan het Platform met ook grotere organisaties van binnen en buiten de vredesbeweging. Samen stelden zij uitgangspunten op en werden plannen gemaakt. PBP zorgde ervoor dat de 'Internationale Dag voor de Vrede' een begrip werd in Nederland. Het NEAG was vanaf het begin penvoerder van PBP.

Het Platform Vredescultuur legde in bijeenkomsten van het 'Netwerk Geweld' van het door de overheid opgezette 'Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid' (CCV) contacten met verschillende organisaties tegen 'zinloos geweld'. In de bijeenkomsten pleitte het Platform telkens voor meer aandacht voor vredeseducatie en een geweldloze aanpak. Dit vond na enige tijd gehoor bij de andere organisaties en ook wel bij het CCV.

In een brief aan premier Balkenende naar aanleiding van het referendum over 'de Europese

Grondwet' maakte het Platform bezwaar tegen de militarisering van het 'vredeproject Europa' en de wel heel eenzijdige verdediging van Europese belangen te koste van andere landen. Met name artikel I-41 waarin stond dat lidstaten hun militaire vermogens moesten verbeteren werd bekritiseerd.

In het najaar kwam de brochure 'Een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid' uit waarin werd uitgelegd wat een Vredescultuur inhoudt.

2006

In februari vond in de Mozes en Aäronkerk in Amsterdam een ontmoetingsdag plaats. Het thema was: 'Laat het geweld uit wijken'. Dit naar aanleiding van het actieplan tegen geweld dat de regering in oktober 2005 presenteerde.

Tijdens de zomer van 2006 organiseerde de Werkgroep Vredeseducatie samen met de Universiteit van Utrecht een Summerschool Vredeseducatie. Twaalf mensen uit zeven verschillende landen namen deel. Zij verdiepten zich in de educatieve aspecten van geweld en geweldloosheid, mensen- en kinderrechten, en conflicthantering. Deze Summerschool is een uitvloeisel van het EURED project 'European Education as Peace Education', dat is gestart om invulling te geven aan het Decennium. De Summerschool werd jaarlijks herhaald, vanaf 2008 in samenwerking met UNOY-Peacebuilders.

In 2006 werd door de Raad van Toezicht stevig gediscussieerd over de toekomst van het Platform Vredescultuur en de vraag of het Platform niet zou moeten opgaan in People Building Peace Nederland. Uiteindelijk werd besloten dat het Platform als strikt geweldloze organisatie een eigen rol heeft binnen PBP. Het Platform Vredescultuur zou binnen PBP het geweldloze geluid willen laten horen. Wel besloten drie lidorganisaties dat zij alleen nog lid wilden zijn van PBP en zegden hun lidmaatschap bij het Platform Vredescultuur op.

Besloten werd om niet langer te pleiten voor een Nationale Commissie voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid. Dit was niet realistisch gebleken. Nu werd ingezet op uitbreiding van het mandaat van de NCDO met 'vrede' (NCDOV) en met succes. Het mandaat is inderdaad uitgebreid.

Voor het eerst werden er acceptgiro's verstuurd naar de ongeveer 200 mensen die de Nieuwsbrief ontvingen. Dat werd een succes. Er kwam meer dan 1000 euro binnen.

In Parijs kwamen bijna 10.000 vredesactivisten uit de hele wereld bij elkaar tijdens de tweede 'Salon International des Initiatives de Paix', georganiseerd door de internationale coalitie voor het Decennium. In Nederland verzamelden honderden vredesmensen zich in Scheveningen op 21 september voor het 'Planet Peace' festival, georganiseerd door de coalitie People Building Peace waar ook het Platform bij hoort.

2007

In 2007 werd een nieuwe poging ondernomen een netwerk van lokale groepen op te zetten. Het bleef bij een overleg met enkele groepen. Daaruit kwam wel een nuttig contact met het Vredesburo Eindhoven dat veel ervaring heeft met vredeseducatie.

In dit jaar werd besloten tot een radicale verandering van de werkwijze van het Platform Vredescultuur. Het bestuur voelde zich door een tekort aan menskracht niet langer in staat als aanjager van het Platform te fungeren en besloten werd minder als organisatie en meer als echt platform te gaan functioneren. Alle verantwoordelijkheid voor activiteiten van het Platform kwam bij de Raad van Toezicht te liggen. Het bestuur was er enkel nog om de vergaderingen van de Raad van Toezicht voor te bereiden en de Nieuwsbrief te maken en kwam dan ook nog maar enkele keren per jaar bij elkaar.

Het secretariaat van het Platform Vredescultuur werd door een vrijwilligster structureel versterkt. Het archief, de website en andere achterstalligheden werden bijgewerkt. De layout van de Nieuwsbrief werd uitbesteed. Twee Nieuwsbrieven kwamen in 2007 ook uit als katern in het ledenblad van de SVAG.

Het werkveld van het Platform was inmiddels sterk veranderd door de nieuw ontstane coalitie People Building Peace Nederland. PBP werkte succesvol aan een belangrijke doelstelling van het Platform, namelijk: verbreding van het idee van een cultuur van vrede en geweldloosheid door het erbij betrekken van het werk van andere NGOs.

De Raad van Toezicht van het Platform besloot daarom zich meer te gaan concentreren op de interne uitwisseling en eventuele gezamenlijke activiteiten en binnen PBP de stem van de geweldloosheidbeweging te laten horen.

Op 31 augustus werd een inspirerende ontmoetingsdag georganiseerd. Het was een dag voor de (achterban van) de lidorganisaties. Drie organisaties presenteerden hun werk: de Stichting voor Actieve Geweldloosheid (SVAG), Peace Brigades International (PBI-NL) en Vrouwen Vredesinitiatieven in Beeld (VVIB). Vanuit de SVAG benadrukte Hans Feddema dat geweldloosheid niet alleen het afzien van geweld betekent, maar vooral ook de erkenning van een onlosmakelijke verbondenheid met elkaar. Martha ten Bokkel Huinink liet een videoproductie zien van VVIB over het werk van een Nederlandse vrouw die met Japanse zen-meesters in gesprek was over de steun die de zen-meesters in de Tweede Wereldoorlog aan het Japanse bewind en leger gaven. Sjors Beenker, voormalig medewerker van de Nonviolent Peaceforce in Sri Lanka, en Evert Huisman namens PBI schetsten tenslotte de praktijk van het burgervredeswerk. EMMA, het Centrum voor Wereld, Vrede en Milieu was de gastvrije plaats van samenkomst. Er waren ongeveer 50 deelnemers.

Vanuit lidorganisaties als PAIS en WILPF en andere vredesorganisaties als Kernwapens Weg, het Haags Vredesplatform en VD/AMOK leefde de wens om te komen tot een gezamenlijk vredesblad, dat in de plaats zou komen van de eigen bladen. Een belangrijke motivatie daarvoor was dat de achterbannen van diverse organisaties vergrijsen en steeds kleiner worden. Het Platform Vredescultuur zag een gezamenlijk vredesblad als een belangrijk instrument voor het verspreiden van het idee van een vredescultuur en zou graag een breed opgezet blad zien. Het Platform nam daarom deel aan de overleggroep voor een vredesmagazine. In 2007 werd een proefnummer gemaakt – Hollanditis Nu – dat tijdens het Nederlands Sociaal Forum in mei werd verspreid. Op de wikkel stond een korte tekst over de deelnemende organisaties, waaronder het Platform Vredescultuur.

In 2007 werd overleg met het IKV hervat nadat dit enkele jaren niet was gebeurd. Het ging om een uitwisseling van ideeën en informatie. Het IKV moest afhaken bij de Werkgroep Vredeseducatie.

Tijdens een bijeenkomst van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) bleek bij de deelnemende organisaties een tendens naar opvoeding en onderwijs als middel voor preventie van geweld.

De Werkgroep Vredeseducatie besloot een Expertisecentrum Vredeseducatie te ontwikkelen. Op 21 maart werd er een bijeenkomst georganiseerd met 20 organisaties uit 'het veld' om te bespreken of er behoefte was aan zo'n centrum. Het bleek dat er inderdaad belangstelling voor was. Een kleine werkgroep maakte een opzet voor de realisering van een Expertisecentrum, om te beginnen via een website www.vrede-leren.nl

De Summerschool Education for Peace and Human Rights trok 24 deelnemers uit de hele wereld. De Summerschool bestond uit 12 dagen van lezingen, workshops en excursies. De deelnemers waren enthousiast.

2008

In januari hield het Platform Vredescultuur een studiemiddag over de militarisering van de samenleving. De dag was voortgekomen uit een discussie over het gebruik van vechtsporten op scholen en in de bij sommige lidorganisaties omstreden methode 'Rots en Water'. Uit de interessante studiemiddag kwam de campagne 'Beter Geweldloos' voort.

Voor de campagne 'Beter Geweldloos' werd een handzaam boekje op A-6 formaat gemaakt, waarin negen aspecten van geweldloosheid kort werden toegelicht met concrete voorbeelden en organisaties die eraan werken. 250 Stuks werden verspreid. Ook werden er 2400 stickers verspreid die verwezen naar een speciale website voor de campagne. Daarnaast werd de vlaggenactie van Kerk en Vrede door het Platform actief gepromoot.

Tijdens een voorbereidingsbijeenkomst voor de Vredesweek, georganiseerd door het IKV, was de workshop van het Platform Vredescultuur over de campagne Beter Geweldloos snel volgeboekt. Daar werden de nieuwe materialen getoond. In Leeuwarden werd in samenwerking met Eirene, NEAG, PBI en het Fries Vredesplatform een bijeenkomst over burgervredeswerk georganiseerd.

In Amsterdam was er een ontmoetingsavond bij de multiculturele vereniging Assadaaka, waar het boekje Beter Geweldloos werd gepresenteerd. Het werd een succes. Er waren zo'n 100 aanwezigen. Er was een fakkeloptocht, een iftarmaaltijd, diverse sprekers, waaronder een deelraadwethouder en een vredesactiviste uit de Balkan. Ook wapperde de vredesvlag aan de gevel.

Er waren drie gesprekken tussen bestuursleden van IKV en het Platform Vredescultuur: in januari (een uitgesteld gesprek van 2007), juni en november. Het was interessant om de raakvlakken van elkaars werk te onderzoeken, met name op het gebied van educatie.

In juni heeft het Platform actie gevoerd naar de politiek, door middel van brieven aan minister Plasterk van Onderwijs en de fractievoorzitters van de Eerste Kamer. Aanleiding was het accepteren door de Tweede Kamer van een wetsontwerp waarbij het mogelijk werd jongeren van 17 jaar – nota bene in een opleiding 'vrede en veiligheid' op ROC's - met scherp te laten schieten. In de brief beriep het Platform zich op het verdrag voor de Rechten van het Kind, en gaf de minister als suggestie om de jongeren de mogelijkheid te bieden om voor burgervredeswerker opgeleid te

worden. Er kwam op deze brieven geen antwoord.

In 2008 werd voor de derde maal de Summerschool Education for Peace, Human Rights and Justice georganiseerd door leden van de Werkgroep Educatie van het Platform Vredescultuur, de Universiteit Utrecht en UNOY-Peacebuilders, dit jaar met 25 deelnemers.

In augustus verdween de vaste medewerker van Kerk en Vrede die het secretariaat voor het Platform kon doen. Doordat de structuur van het Platform Vredescultuur echter 'lichter' geworden was kon het werk door de vrijwilligster opgevangen worden. De huisvesting werd nog steeds door Kerk en Vrede verzorgd evenals andere faciliteiten en hand- en spandiensten.

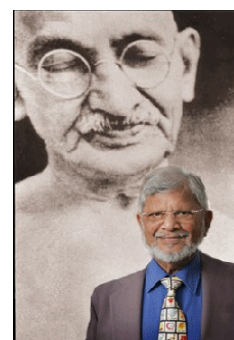
Er kwamen vier Nieuwsbrieven uit, in maart, juni, september en december. Hij werd verspreid onder 260 abonnees. Door een andere aanpak van Geweldloze Kracht, het ledenblad van de SVAG, kwam er een einde aan de bredere verspreiding van de Nieuwsbrief via dat ledenbestand. Wel heeft de SVAG enkele artikelen uit de Nieuwsbrief overgenomen.

Het Expertisecentrum Vredeseducatie begon met het maken van de website www.vrede-leren.nl. Dit nam meer tijd in beslag dan gedacht. Ook werd een begin gemaakt met een vernieuwing van de website van het Platform www.vredescultuur.nl

Het VredesMagazine, een gezamenlijke uitgave van de lidorganisaties PAIS en WILPF en andere vredesorganisaties kwam in 2008 vier keer uit. Er is door de initiatiefnemers een stichting Vredesmedia opgericht. Het Platform Vredescultuur nam daar niet aan deel, maar had wel een waarnemer in de redactie.

2009

Dit jaar werd de website geheel vernieuwd. Ook kwam er een tweede, herziene versie van het boekje 'Beter Geweldloos', gesubsidieerd door het Huisman Vredesfonds. In mei werd dit boekje met een beschrijving van negen aspecten van geweldloosheid aangeboden aan Arun Gandhi, kleinzoon van (Mahatma) Mohandas Gandhi.

De website www.vrede-leren.nl kwam op 19 mei online. De website vormt de opmaat naar een volledig Expertisecentrum Vredeseducatie dat de vredescultuur wil opbouwen door het uitwisselen van ervaringen en het stimuleren van de discussie over vredeseducatie. De Summerschool 'Education for Peace and Human Rights' trok dit jaar 25 studenten uit de hele wereld en duurde 14 dagen. De evaluatie was wederom zeer positief.

Naar aanleiding van een discussie in de Raad van Toezicht werd een bijeenkomst georganiseerd over de voors en tegens van 'deugden' in de opvoeding.

Er werd twee keer overlegd met het IKV. Met name vredeseducatie en burgervredeswerk waren onderwerp van gesprek. Ook werden bijeenkomsten van het Netwerk tegen Geweld van het CCV bijgewoond. Het bleek voor de deelnemende organisaties niet mogelijk een gezamenlijk project van de grond te krijgen. Daarvoor liepen de doelstellingen van de organisaties te veel uit elkaar. Opnieuw verzorgde het Platform een workshop op de voorbereidende 'Vredeswerkdag' voor de Vredesweek rond de campagne 'Beter Geweldloos'. Onderdeel van die campagne was dit jaar een aanbod van het Platform Vredescultuur aan andere organisaties om tijdens bijeenkomsten een moment van bezinning te verzorgen met fakkels en een korte toespraak over geweldloosheid. Van dit aanbod is gebruik gemaakt op de Dag van de Geweldloosheid (2 oktober), bij de Wereldvredemars en op de landelijke dag van Vrouwen voor Vrede.

2010

In 2010 werd door de Raad van Toezicht uitgebreid gesproken over de toekomst van het Platform na het Decennium. Besloten werd om in ieder geval als platform van geweldloze vredesorganisaties bij elkaar te blijven komen om ideeën en activiteiten uit te wisselen en de samenwerking tussen de organisaties te bevorderen. De contributie zal verlaagd worden en het bestuur zal alleen functioneren voor financiële zaken, post, website en het bij elkaar roepen van vergaderingen. Verder 'kan met er zoveel van maken als men wil'. Er moesten nieuwe bestuursleden worden gezocht.

Het Expertisecentrum Vredeseducatie bleef vooralsnog verbonden met het Platform Vredescultuur (als rechtspersoon). De precieze relatie zal in de loop van 2011 worden uitgewerkt. Het Platform zal betrokken blijven bij het Vredes Magazine. Ook besloot men lid te blijven van People Building Peace.

Door veel lidorganisaties werd het Decennium geëvalueerd. Een vragenlijst van de internationale Coalitie werd ingevuld voor het rapport dat de Coalitie later in 2010 aan de Verenigde Naties aanbood. Ook het Platform inventariseerde wat er zoal door het Platform Vredescultuur zelf en door haar lidorganisaties is gebeurd in de afgelopen 10 jaar. Dit verslag is het resultaat.

Het Decennium werd op 28 november afgesloten met een feestelijke dag in het centrum EMMA. In de middag kon er gekozen worden uit workshops waarin gepraat, gespeeld, gemeditëerd, geschilderd en gezongen werd. 's Avonds was er lekker eten en een inspirerend optreden van Trias Poëtica uit Rotterdam met muziek en poëzie. Een mooie, inspirerende afsluiting.

Activiteiten Lidorganisaties

2000

Pais en Humanistisch Vredesberaad: Ter voorbereiding op het door de Verenigde Naties uitgeroepen 'Internationaal Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor de Kinderen van de Wereld' kwamen op 20 mei 2000 zo'n 60 geïnteresseerden bij elkaar in De Kargadoor te Utrecht om zich te bezinnen op de invulling van het Decennium.

Kerk en Vrede: De Nederlandse Raad van Kerken organiseerde mede op initiatief van Kerk en Vrede bijeenkomsten waaruit later de werkgroep 'Geweld niet Gewild' voortkwam.

UNOY Peacebuilders: In 2000 organiseerde UNOY Peacebuilders verschillende activiteiten om het internationale Jaar voor een Cultuur van Vrede te steunen. Verdere activiteiten om een vredescultuur te bevorderen werden uitgevoerd in de 'Peace It Together' campagne die vorm gaf aan het VN Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid (2001-2010).

2001

Kerk en Vrede en haar internationale koepelorganisatie IFOR hebben zich vanaf het prille begin ingezet voor het ontstaan en de invulling van het Internationale Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid. Het secretariaat van het Platform Vredescultuur werd verzorgd door Kerk en Vrede. Tijdens het Decennium publiceerde Kerk en Vrede een groot aantal brochures, werkbladen getiteld 'Overcome' en boeken waarin telkens andere aspecten van geweld en geweldloosheid werden geanalyseerd.

Ook speelde *Kerk en Vrede* een coördinerende rol in de oprichting van het 'Platform tegen de Nieuwe Oorlog' dat een week na '9/11' werd opgericht vanuit de vredesbeweging, de solidariteitsbeweging en migrantenorganisaties. Binnen een week sloten zo'n 200 organisaties zich bij dit Platform aan. Op 30 september 2001 hield men een manifestatie tegen de dreigende vergeldingsoorlog en tegen het vijandsbeeld jegens de islam dat inmiddels, juist in Nederland, om zich heen begon te grijpen.

Pais en het Humanistisch Vredesberaad: In het kader van Rotterdam 2001 Culturele Hoofdstad werd het programma 'Rondom Erasmus' georganiseerd met de congresdag 'De Verkenning' op 18 mei. Op die dag werd de cultuur van Vrede en Geweldloosheid verkend en het Rotterdams Vredesmanifest geschreven dat op 24 november werd aangeboden aan het gemeentebestuur van Rotterdam. Deze aanbieding werd voorafgegaan door twee pleidooien over conflictpreventie, democratie en politiek en over geweldloosheid en onderwijs.

Vrouwen voor Vrede gaf zes keer per jaar een nieuwsbrief uit met veel informatie over acties en activiteiten. Belangrijk onderwerp door de jaren heen was het verzet tegen kernwapens. Ook werd ieder jaar in samenwerking met *WILPF-Nederland* een commentaar op de begrotingen van Buitenlandse Zaken en Defensie geschreven.

WILPF-Nederland heeft het hele decennium actief meegewerkt aan het opstellen van het 'Nationaal Actie Plan' van NGO's en de overheid, over de implementatie van resolutie 1325. Deze VN resolutie gaat over het versterken van de inbreng van vrouwen bij het voorkomen van gewapende conflicten, bij het duurzaam oplossen ervan en ter bescherming van vrouwen, zoals tegen seksueel geweld. Binnen het 'Platform Vrouwen Duurzame Vrede' werkte WILPF met vele andere organisaties samen om bekendheid aan deze resolutie te geven. Samen met *Vrouwen voor Vrede* maakte WILPF-Nederland een brochure voor de parlementsverkiezingen met als titel 'Politiek voor Vrede'. In 2006 werd een herziene versie uitgegeven voor de volgende verkiezingen.

De *BVTN* had in de periode 1996-2002 een éénjarige post-HBO opleiding voor vredeswerkers ontwikkeld. Een ingekorte versie van deze opleiding werd in 2001 aangeboden en uitgevoerd.

Museum voor Vrede en Geweldloosheid: Het Museum verzorgde tijdens het Decennium ongeveer 140 tentoonstellingen in openbare bibliotheken, stadhuisen, kerken enz over Vrede en Geweldloosheid. Verreweg de meeste in Nederland maar ook enkele in België en Duitsland. De tentoonstellingen duurden meestal 4 weken.

2002

De *Franciskaanse Vredeswacht* en de *Doopsgezinde Vredesgroep* openden het tweede jaar van het Decennium op 5 januari met een wake op het Binnenhof in Den Haag. In een petitie werd de regering en Tweede Kamer opgeroepen, juist tegen de achtergrond van "de oorlog tegen het terrorisme" meer aandacht te besteden aan vredesopvoeding in binnen- en buitenland. Ook in de volgende jaren van het Decennium werd er op de eerste zaterdag van het jaar een wake op het Binnenhof in Den Haag gehouden, waarbij steeds een brief werd gestuurd aan regering en parlement om aandacht te vragen voor een thema van het Decennium. Aansluitend aan de wake werd met de deelnemers over dit thema een nabespreking gehouden.

Vrouwen voor Vrede werkte in 2002 op haar landelijke dag aan het thema 'Globalisering': "Hoe geven we praktisch vorm aan een rechtvaardige wereld met plek voor iedereen?" Er werd op deze dag een brief samengesteld naar premier Balkenende om bezorgdheid over de eventuele oorlog met Irak uit te drukken. Naar aanleiding van het conflict op de Molukken hielp Vrouwen voor Vrede in Nederland wonende vrouwen uit de Molukken, christenen en moslims, de organisatie 'Vrouwen voor Vrede op de Molukken' op te richten.

NEAG: Dit jaar werd het *Nederlands Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld (NEAG)* opgericht. NEAG wilde aanvankelijk een pool zijn van trainers in geweldloosheid. Later richtte het NEAG zich in bredere zin op het terugdringen van geweld en alternatieve vormen van conflictoplossing, zowel in Nederland en elders.

EMMA: In 2002 werd '*EMMA Centrum voor Wereld, Vrede en Milieu*' opgericht. Hiertoe werden twee scoutingpanden langs het Utrechtse spoor overgenomen. Met veel vrijwilligerswerk van de SIW en de VIA - met deelnemers van Tokyo tot New York - werden deze panden in de loop van het Decennium geheel opgeknapt en geschikt gemaakt voor bijeenkomsten die gewijd zijn aan een lokale en nationale invulling van het Vredesdecennium op het gebied van mensenrechten, wereldburgerschap, milieu en ontwikkelingswerk. Met name de bijeenkomsten op de laatste vrijdag van de maand die door het Allwin Netwerk werden georganiseerd waren hiervoor belangrijk. Op 20-02-2002 werd een Vredespaal ingewijd op om 20.02 uur. In de loop van de jaren ontwikkelde EMMA zich tot een populaire plek waar vele interessante initiatieven ontstonden. Zo verhuisde de UNESCO bibliotheek naar EMMA en werden er lespakketten ontwikkeld om de Verenigde Naties goed aan de orde te stellen in het onderwijs. EMMA werd een goed toegankelijke vergaderlokatie voor onder andere het CDA-duurzaamheidsberaad, JMA en de Taskforce Palestina.

2003

Vrouwen voor Vrede: Op 15 februari stonden vele Vrouwen voor Vrede op de Dam tijdens een massale demonstratie tegen de eventuele oorlog in Irak. In augustus werden handtekeningen tegen kernwapens opgehaald bij een manifestatie ter herdenking van de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki.

Pedagogen voor de Vrede wijdde het inhoudelijke deel van haar jaarvergadering aan een conferentie over EURED (Education for Europe as Peace Education), over de achtergronden en de mogelijkheden om ook in Nederland activiteiten te ontwikkelen.

Kerk en Vrede: Tijdens de openingsmanifestatie van de Vredesweek, op zaterdag 20 september in Tilburg, werd het boek 'In eigen boezem - een zoektocht naar de bronnen van geweld in de christelijke traditie' gepresenteerd. Dit boek werd geschreven door de leden van de Theologische Werkgroep van de vereniging Kerk en Vrede op verzoek van de projectgroep 'Geweld niet Gewild' van de Raad van Kerken in Nederland. Op 1 november volgde een ontmoetingsdag over het boek.

De *Stichting Burger Vredes Teams Nederland* fuseerde dit jaar met het *NEAG*. Zo werd het burgervredeswerk een belangrijke poot van *NEAG*. De Nonviolent Peaceforce werd geholpen bij het organiseren van vredesmissies. *NEAG* werd lid van het European Network for Civil Peace Services. Er werd nauw samengewerkt met *EIRENE* en *PBI*. Ook voerde *NEAG* actie om te bereiken dat de Nederlandse overheid civiele vredesmissies zou gaan financieren.

2004

Het Deugdenproject Nederland heeft sinds 2004 veel boeken en artikelen gepubliceerd die de universele deugden onder de aandacht brengen van het grote publiek en zo een Vredescultuur bevorderen. Er werden lezingen en workshops gegeven op conferenties en congressen. Meer dan honderd mensen werden getraind in methoden om de deugden verder te verspreiden. Lokaal ontstonden er 'deugden-circels' waarin mensen elkaar steunden en een concrete gemeenschappen vormden. Ieder jaar werd er een bijeenkomst georganiseerd om dieper op een thema in te gaan. Er werden materialen ontwikkeld over de deugden, zowel digitaal als in andere vormen; bijvoorbeeld een video, een tentoonstelling en kleurrijke kaarten die de verschillende deugden in woord en beeld toelichten. Veel activiteiten richtten zich op kinderen en jongeren.

Pedagogen voor de Vrede publiceerde tot de opheffing in 2009 drie keer per jaar een tijdschrift met artikelen over vredeseducatie en opvoeding van theoretische en praktische aard. In het Tijdschrift werd regelmatig aandacht besteed aan het Decennium en werden bijdragen geleverd aan wat een cultuur van vrede en geweldloosheid voor opvoeding en onderwijs betekent.

Museum voor Vrede en Geweldloosheid: De in 2004 gereed gekomen tentoonstelling 'Vergeven - Verzoenen' werd een groot succes.

Kerk en Vrede gaf in 2004 het boek 'Pacifisme nu' uit ter ere van het 80 jarig bestaan van de Vereniging Kerk en Vrede. In het boek wordt de stand van zaken in de wereld geanalyseerd en wordt een geweldloos alternatief geschetst voor de huidige politiek.

Vrouwen voor Vrede: Op initiatief van Vrouwen voor Vrede Nijmegen werd de tentoonstelling 'Vergeven-Verzoenen' vertoond. Verder begon Vrouwen voor Vrede haar actieve ondersteuning van het project voor een Vrouwenhuis in Kabul (voor en door Afghaanse vrouwen), een initiatief van een vredesvrouw.

2005

WILPF: In 2005 bestond WILPF-Internationaal 90 jaar. Dit werd gevierd met een bezoek aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. *WILPF-Nederland, Vrouwen voor Vrede* en *het Humanistisch Vredesberaad* organiseerden een vredessymposium over het thema 'Oorlog en Vrede: Liggen de rollen al vast?'

Vrouwen voor Vrede: In 2005 werden gelijktijdig 1000 vrouwen, uit meer dan 150 landen, voorgedragen voor de Nobelprijs voor de Vrede. Van deze 1000 vredesvrouwen, waaronder vijf vrouwen uit Nederland, werd een boek uitgegeven en een Engelstalige tentoonstelling gemaakt die bestond uit duizend kaarten in tien verschillende kleuren. Vrouwen voor Vrede ontving van de tentoonstelling '1000 Peacewomen' een kopie waarvan met steun van Mama Cash een reizende tentoonstelling werd gemaakt.

UNOY Peacebuilders: Het 'Youth Advocacy Team' van UNOY Peacebuilders werd in VN-kringen geroemd om haar lobbywerk voor het bevorderen van de rol van maatschappelijke organisaties (civil society) in de opbouw van een Vredescultuur. Het werk van UNOY werd door de EU 'een voorbeeld voor ons allemaal' genoemd.

Huis van Erasmus: In 2005 werd, op initiatief van *het Humanistisch Vredesberaad* en *Pais*, 'Huis van Erasmus' opgericht om in Rotterdam de Cultuur van Vrede en Geweldloosheid te bevorderen. Huis van Erasmus ontplooipte tal van activiteiten. Daarbij werd zoveel mogelijk samengewerkt met andere groepen, NGO's, politieke partijen en de (lokale) overheid. Vanaf haar oprichting had Huis van Erasmus een uitgebreide website met informatie over eigen projecten en verwante activiteiten van andere organisaties. Ongeveer 1500 mensen ontvingen een nieuwsbrief.

Kerk en Vrede: In 2005 voerde Kerk en Vrede campagne rond het aspect 'vrede en veiligheid' in de Europese Grondwet. Er werd een aantal landelijke symposia georganiseerd en een tournee langs zo'n 40 locaties in het hele land. Ook werd er een brochure over het onderwerp gepubliceerd en kwam er een kaartenactie waarin mensen konden aangeven tegen een verdere militarisering van de Europese Unie te zijn. Verder organiseerde Kerk en Vrede een aantal goedbezochte symposia rond oorlogspropaganda tijdens de Oecumenische Kerkendag, het Nederlands Sociaal Forum en tijdens een landelijke dag van het Werkverband van Religieuzen voor Gerechtigheid en Vrede (WRGV).

2006

UNOY Peacebuilders: In 2006 werkte UNOY Peacebuilders samen met Fundación Cultura de Paz aan een rapport over het werk dat door jongeren was verricht voor de Cultuur van Vrede. Het 'Global Youth Report on the Culture of Peace' was het resultaat. Om de Cultuur van Vrede te bevorderen werd het creëren van een 'Wereld Jongeren Alliantie' aanbevolen en deze aanbeveling werd overgenomen.

Ook werd er dit jaar een training georganiseerd voor 22 jonge mensen in 'Peace Building Skills'. Zij leerden over de terminologie van vrede en conflict, interventie strategieën, actoren in vredesopbouw en de rol van jongeren daarin. Ook ging het over campagne voeren en lobbyen. Er volgden nog drie aanvullende trainingen.

Huis van Erasmus: Er vond een debat plaats, getiteld 'Lof der Zachtheid; Democratie in de geest van Erasmus' over het oplossen van problemen in de maatschappij op een 'zachte' en niet op een 'harde' manier. Op initiatief van Huis van Erasmus presenteerden twee jonge rappers een rap over de Cultuur van Vrede en Geweldloosheid tijdens het Nelson Mandela Festival in Rotterdam. In de Vredesweek 2006 werden er tentoonstellingen en een debat georganiseerd in het kader van de actie

'Burgemeesters voor Vrede' en poëzievoordrachten in de bibliotheek van Rotterdam. Verder was er een infomarkt waar vredesorganisaties zich presenteerden aan het publiek.

NEAG: Samen met enkele andere organisaties stond NEAG aan de wieg van de brede beweging People Building Peace. Er werd veel tijd en energie gestoken in het opbouwen van PBP en het werven van fondsen voor projecten. Met name de Dag voor de Vrede, Day4Peace werd in de loop van de jaren een groot succes.

VVIB maakte een video-reportage over het werk van Ina Buitendijk die door haar vasthoudendheid erin slaagde een belangrijke Zen-Boeddhistische organisatie in Japan de ogen te openen voor de destructieve rol die deze organisatie gespeeld had tijdens de Tweede Wereldoorlog waarna de organisatie haar doctrine ten goede veranderde.

Doopsgezinde Vredesgroep: Vanuit de visie dat vredeswerk en hulpwerk niet te scheiden zijn, gingen in 2006 de Doopsgezinde Vredesgroep (DVG) en het Doopsgezind Hulpwerk 'Bijzondere Noden' (BN) samen onder de naam '*Doopsgezind WereldWerk*'. Die visie werd ook zichtbaar in de activiteiten van Doopsgezind WereldWerk: ondersteuning van de armen in diverse ontwikkelingsprojecten, uitwisselingsprogramma's tussen Nederland en Honduras, reizen voor jongeren waarbij samen met jongeren ter plaatse wordt opgetrokken en de tweejaarlijkse conferenties in Nederland waarin thema's als 'geweldloosheid' en 'vredeseducatie' aan bod kwamen. Doel was iedere keer aangemoedigd te worden lokaal met vredeswerk aan de slag te gaan. In 2006 werd het thema 'Geweldloos of toch maar..?' behandeld. Het ging daarbij over de vraag of bescherming van onderdrukte volken ('Responsibility to protect') ook zonder geweld kan gebeuren. De 80 deelnemers verdiepten zich in het werk van de internationale organisatie 'Christian Peacemaker Teams' (CPT), die in verschillende landen waar conflicten zijn NGO's ondersteunt. Vrijwilligers die dit werk in Israël op de Westbank hadden gedaan, gaven informatie.

Kerk en Vrede: In 2006 en 2007 werd campagne gevoerd over vrede en veiligheid in Europa, met een brochure, een landelijke verkiezingsbijeenkomst met kandidaat-TweedeKamerleden, een landelijke, kerkelijke viering van 50 jaar Europese samenwerking en een tiental bijeenkomsten in de rest van het land. Later in het jaar werd de campagne onder de noemer 'Geen ontwikkelingswerkers met een geweer' toegespitst op de toenemende neiging in Nederland en andere Europese landen om militaire activiteiten onder de noemer van ontwikkelingssamenwerking uit te voeren.

2007

Huis van Erasmus: Er werd een symposium georganiseerd, getiteld 'Kosmopolis; Het Ei van Erasmus' over 'wereldburgerschap', een belangrijk thema uit het gedachtegoed van Erasmus. dat zo goed past in een Vredescultuur. Opnieuw werd meegewerkt aan het Nelson Mandela Festival, dit maal met een hiphop optreden. Verder vond in de Vredesweek dit jaar de manifestatie "In het licht van Erasmus" plaats over vredeseducatie. Het boek 'Erasmus voor de Klas' werd daar gepresenteerd en overhandigd aan de Jongerenburgemeester van Rotterdam. Dit boek is een leerwerkschrift voor jonge scholieren met oefeningen om hen te laten proeven van het gedachtegoed van Erasmus.

PBI Nederland: Op 9 juni 2007 vierde PBI Nederland dat PBI 25 jaar bestaat met de bijeenkomst 'Space for Peace'. Vooral de komst van Rogelio Teliz Garcia, advocaat van de Mexicaanse mensen rechtenorganisatie 'Tlachinollan Human Rights Centre' trok veel belangstelling, ook van de pers.

Kerk en Vrede: In 2007 werd een aantal gespreksbijeenkomsten met Islam en Dialoog georganiseerd. Er verscheen een brochure getiteld 'Islam of Fobie' en er werd een rollenspel ontwikkeld waarin moslims en niet-moslims elkaars rol in de interreligieuze dialoog probeerden over te nemen. Dit rollenspel werd bij verschillende gelegenheden uitgevoerd. Ook hield Kerk en Vrede een lezing over 'De Zachte Krachten' voor De Linker Wang - een platform voor religie en politiek gerelateerd aan GroenLinks. De verspreiding van regenboogkleurige vredesvlaggen en verwante producten werd op grotere schaal aangepakt: naar stadhuizen, kerken en onderwijsinstellingen. Zo werd in al deze omgevingen iets van de vrede zichtbaar met name rond de Internationale Dag voor de Vrede (21 september).

In dit jaar begon *Kerk en Vrede* de campagne 'Israël 60 Jaar', waarin de vanzelfsprekendheid waarmee de kerken vaak partij kiezen voor Israël werd bekritiseerd en aandacht werd gevraagd voor de geweldloze vredesbeweging in Israël en Palestina. Met dit thema veroorzaakte Kerk en Vrede enige opschudding op de EO-jongeren dag. Ook volgde een gesprek met de EO over de prominente aanwezigheid van het Nederlandse leger op de EO-jongeren dag die op gespannen voet lijkt te staan met de Christelijke boodschap van deze omroep.

Vrouwen voor Vrede richtte een Nederlandse afdeling van de 'Raging Grannies' op, een actiegroep van wat oudere vrouwen, die op een ludieke manier zaken aan de orde stelt. *WILPF* sloot zich bij deze actie aan. De Raging Grannies zongen regelmatig bij demonstraties en bij speciale gelegenheden, bijvoorbeeld ter gelegenheid van de Wereldmars in Amsterdam in 2009. Vrouwen voor Vrede ondertekende dit jaar het Nederlands Actieplan (NAP) voor de implementatie van Resolutie 1325.

2008

VVIB: In 2006 opende Janny Beekman, namens de Nederlandse Stichting NAHID, een opvanghuis voor weduwen en andere alleenstaande vrouwen en hun kinderen in Kabul. De VViB wilde dit initiatief onder de aandacht brengen van een breder publiek en maakte samen met Stichting NAHID een korte, informatieve film over dit vrouwenhuis, onder de titel 'A Chance to Change'. De film werd onder anderen in Afghanistan gebruikt door het Afghan Women's Network om andere Afghaanse vrouwen (en mannen) te inspireren en te helpen meer vrouwenhuizen op te zetten.

Pais: Voor het eerst werd ook in Sittard de Internationale Dag van de Vrede gevierd. De dag werd georganiseerd door Pais en het Vredesburo Heerlen. Het feest vond zondagmiddag 21 september 2008 plaats in poppodium Fenix. Na een korte stiltekring was er vooral veel muziek, met liedjes in het Frans, Engels en Indonesisch. Mensen dansten op traditionele Indonesische muziek. Er werd een korte workshop weerbaarheid gehouden met mensen uit de zaal. De middag werd afgesloten met djembé. Zo'n 60 mensen bezochten het feest. De krant 'De Limburger' deed er verslag van met een grote foto erbij.

WILPF: Op de Internationale Vrouwendag hield WILPF-Nederland een symposium ter herdenking van zestig jaar 'Nakba' (de verdrijving van Palestijnen uit het huidige Israël in 1948).

Museum voor Vrede en Geweldloosheid: Eind 2008 kwam de tentoonstelling 'Gandhi: Geweldloze actie - Vrede is de weg' gereed. Deze tentoonstelling liep goed.

Op de **onderstaande foto** is de tentoonstelling te zien in het stadhuis van Almere in april 2010.

Kerk en Vrede, *NEAG* en *EIRENE* organiseerden samen een aantal bijeenkomsten met politici en andere burgers over burgervredeswerk als een Europees alternatief voor militaire interventies. Verder startte Kerk en Vrede met partners in andere Europese landen een project om tot een gezamenlijke, Europese 'Peace Education Course for Adults' te komen die in de daaropvolgende jaren werd uitgetest. De stand van *Kerk en Vrede* op de EO-jongeredag stond dit jaar in het teken van de 'Beter Geweldloos' campagne van het Platform Vredescultuur. Meer dan 1000 stickers en honderden flyers, buttons en kaarten werden uitgedeeld.

UNOY Peacebuilders: in het kader van het Decennium en de 'All-Different All-Equal' Campagne publiceerde UNOY de toolkit 'Youth Advocacy for a Culture of Peace: a Reflective Guide for Action in Europe'. De toolkit werd geschreven door de Youth advocacy teams van UNOY en bevatte praktische tips, voorbeelden en oefeningen om jongeren te trainen in advocacy. Daarnaast werd ook een kritische reflectie van jongeren zelf op advocacy gegeven. De gids was een

aansporing voor jongeren om op te komen voor hun belangen bij zowel het brede publiek als beleidsmakers op verschillende niveau's.

2009

Doopsgezind WereldWerk: Zeven jongeren gingen naar Antwerpen in de meivakantie. Zij werkten daar mee in het daklozenrestaurant van Saint-Egidio samen met jongeren ter plaatse. Ook zetten zij zich in in het project 'Vredesschool', waar kansarmen kinderen hun huiswerk komen maken en met vrijwilligers spelletjes doen.

Het contact met de organisatie Saint-Edigio, die kansarmen op weg wil helpen, was gelegd tijdens een workshop op de winterconferentie van 2008. De deelnemers waren vooral onder de indruk van de filosofie van Saint Egidio 'Sluit vriendschap met de mensen die je helpt'.

In 2009 startte *Doopsgezind WereldWerk* een Nederlandse (steun-)afdeling van Christian Peacemaker Teams. Gene Stoltzfus, een van de oprichters en jarenlang directeur van CPT, bracht een bezoek aan Nederland en sprak tijdens een reeks bijeenkomsten met doopsgezinden en andere belangstellenden over het geweldloze vredeswerk van CPT. Vier personen uit Nederland gingen daarop voor een korte inzet naar de Westbank. Vervolgens hebben zij hierover geschreven en verteld op diverse plekken in Nederland. Zeker één van hen ging voor langere tijd werken voor CPT.

Pedagogen voor de Vrede: Opnieuw werd er samen met andere leden van de werkgroep Vredeseducatie op de Universiteit Utrecht een Summerschool 'Education for Peace and Human Rights' georganiseerd. Zo'n 25 deelnemers uit de hele wereld kwamen erop af.

WILPF gaf een brochure uit voor de verkiezingen van het Europese Parlement, getiteld: 'Vrede en veiligheid in de Europese Unie, aanbevelingen voor een Europese Veiligheidspolitiek'.

Het Deugdenproject NL: In 2009 ontstond er voor de projecten van het Deugdenproject belangstelling vanuit het bedrijfsleven. Bedrijven gebruikten de deugden-strategieën om de werksfeer te verbeteren. Ook sloeg het Deugdenproject Nederland haar vleugels uit naar het buitenland. Er verscheen een wekelijkse column in een Surinaamse krant en een van de trainers ontplooidde ook in Duitsland, Vlaanderen, Frankrijk, Zwitserland en Portugal activiteiten. Het Deugdenproject Nederland boekte veel positieve resultaten met haar activiteiten. Deelnemers gaven aan meer harmonie en vrede te ervaren, zowel innerlijk als in de familie, de klas of onder collega's. Men kon beter geweldloos met conflicten omgaan en de behoefte aan 'wraak' verdween. Alle deelnemers spraken van meer zelfvertrouwen en een positiever zelfbeeld.

Pais: De Internationale Dag van de Vrede in Sittard was dit jaar speciaal gericht op kinderen. Kindertheater Oppekop bracht een show met het verhaal over een professor Annelief, die het pad van de vrede bewandelde om vrede te stichten waar onrecht was. Schoolkinderen van 8 t/m 12 jaar en een verstandelijk gehandicapte jongen hadden gedichten gemaakt die zij voordroegen (zie foto). De gedichten zijn gebundeld in het boekje 'Wijlandt 2009 - Hoe maak je vrede als je ruzie hebt?'

Kerk en Vrede bestond dit jaar 85 jaar. Ter gelegenheid daarvan werd een bundel samengesteld met 25 vredesliederen. De Theologische Werkgroep publiceerde het boek 'Oorlog verkopen', over hoe de publieke opinie wordt bewerkt om toch maar steun te verlenen aan gewapend geweld en wat daar tegenover kan worden gesteld. Verder nam *Kerk en Vrede* het initiatief tot de oprichting van de 'taakgroep Rechtvaardige Vrede' van de Raad van Kerken die de kerkelijke oogst van het decennium wilde inventariseren. Ook organiseerde *Kerk en Vrede* samen met haar Poolse zusterorganisatie de Europese conferentie 'Verzoening in Europa' met deelnemers uit de Europese

NAVO- en EU-staten en de 'overgebleven' Oost-Europese landen. Men sprak over de onderlinge relaties 20 jaar na het einde van de Koude Oorlog.

UNOY Peacebuilders organiseerde de jaarlijkse 'Peace Building skills' training. 22 Jongeren leerden over peacebuilding en kregen training in projectmanagement. Tevens organiseerde UNOY in samenwerking met de Universiteit Utrecht de jaarlijkse Summerschool. De centrale thema's waren 'the Culture of Peace and Nonviolence' en 'The challenges of Peace Education'. Als onderdeel van de cursus werden onder andere het Vredespaleis en het Anne Frank huis bezocht.

EMMA: Zowel Arun Gandhi - een kleinzoon van Mahatma Gandhi - als Sheikh Abdul Aziz Bukhari van de Jerusalem Peacemakers ontmoetten in 2009 de Nederlandse vredesbeweging in *EMMA*.

Op 27 September werd door *Huis van Erasmus* het tweede 'Seeds of Change Festival' georganiseerd. Het vond plaats in de Laurens Kerk en op het Grotekerkplein. Het werd dit keer geopend door de voormalige minister van ontwikkelingssamenwerking en milieu Jan Pronk. De vier principes van het 'Earth Charter' stonden centraal. Verder was er een debat over Rotterdam Vredesstad, muziek, vredespoëzie, theater, een tentoonstelling, een 'vredestapijt', spelletjes, een kinderprogramma en een informmarkt. Ook werd er met ongeveer 100 mensen - bekende en onbekende Rotterdamse 'helden' - op straat gedineerd. Deze helden waren allemaal mensen die zich inzetten voor een vreedzaam en duurzaam Rotterdam. In totaal trok het festival ongeveer 800 mensen. In november organiseerde Huis van Erasmus de ontvangst van de 'Wereldmars voor Vrede en Geweldloosheid' in Rotterdam op het stadhuis. Het 'Handvest voor een wereld zonder geweld' van Nobelprijswinnaars en het boek 'World Peace through the Town Hall' werden aan het gemeentebestuur aangeboden. Oud-premier Ruud Lubbers hield een korte toespraak en er werd eer betuigd aan Erasmus, inspirator van het humanisme en de vrede.

2010

Pedagogen voor de Vrede: Aan het eind van het Decennium hielp Pedagogen voor de Vrede met de inhoud van de website www.vrede-leren.nl van het Expertisecentrum Vredeseducatie. Daar zijn sinds 2010 artikelen uit het tijdschrift van Pedagogen voor Vrede evenals vele andere bronnen over vredeseducatie te vinden.

UNOY Peacebuilders: Op 30 April, Koninginnedag, werd een campagne gehouden voor een 'Cultuur van Vrede'. Hiervoor werd mensen op straat gevraagd wat vrede voor hen betekent en hoe een vreedzame cultuur in Nederland en daarbuiten kan worden gerealiseerd. Ook werd de vijfde editie van de internationale Summerschool gehouden, 23 jongeren van over de hele wereld namen deel. UNOY organiseerde daarnaast een vijf-daagse 'Building Peace skills' training om jongeren uit te rusten met de kennis en middelen om actief te worden als peacebuilders.

Op de internationale dag van de vrede in September 2010 deden 240 studenten mee aan simulatiespellen gemaakt door UNOY en *Euro's voor Vrede*. In deze simulatie moesten studenten proberen hedendaagse bestaande conflicten op te lossen door middel van vredesonderhandelingen. Ook werd les gegeven in conflictanalyse en de geschiedenis van de conflicten. Als resultaat van de simulatie en lessen stelden de studenten aanbevelingen op voor de Nederlandse overheid over de Nederlandse rol in het oplossen van de conflicten.

Dit jaar ontving UNOY in samenwerking de UNPO, de 'Global Human rights Defense' (GHRD) en Culture Clash 4 You (CC4U) Arun Gandhi, de kleinzoon van Mahatma Gandhi. Dhr. Gandhi gaf een toespraak bij het standbeeld van Mahatma Gandhi in Den Haag. Vervolgens was er een vreedzame mars naar het centrum van de stad waar een discussie werd gehouden over mensenrechten en een cultuur van geweldloosheid onder jongeren.

Pais: Het derde Day4Peace (Kinder)festival in Sittard werd door ruim 100 belangstellenden bijgewoond. Er waren zelfs bezoekers uit Amsterdam, Delft en Essen (Duitsland)!

Museum voor Vrede en geweldloosheid: Het virtuele 'Vredesmuseum op Internet' (www.vredesmuseum.nl) werd in het Decennium sterk uitgebreid en omvatte in 2010 meer dan 400 pagina's met tentoonstellingen, gedichten, muziek, kindertekeningen enz. Ook was er een leeszaal met vele tijdschriften, boeken en brochures. Het bezoekersaantal lag in de

buurt van 100.000 per jaar. Het nam wat populariteit betreft de 28e plaats in onder de 261 Nederlandse museumwebsites die populariteitsonderzoeker Alexa waardeerde. Scholieren en studenten gebruikten de site bij het maken van scripties en werkstukken.

In de Museumwinkel - vooral een webshop - werden vredesartikelen verkocht, vooral gebroken geweertjes, vredeswenskaarten en coöperatieve spellen. Deze bordspellen namen in het Decennium een grote vlucht. In 2010 waren ze in meer dan 100 winkels in Nederland en België te koop. De webshop leverde veel spellen aan basisscholen.

Vrouwen voor Vrede: Door middel van een filmpje op YouToube voerde Vrouwen voor Vrede actie om meisjes attent te maken op de dienstplicht, waar jonge mannen nog steeds voor worden ingeschreven. Het filmpje gaf suggesties om hiertegen protest aan te tekenen.

Kerk en Vrede startte een reeks zangbijeenkomsten onder de noemer 'Songs of Peace'. Op 24 september 2010 had Gorinchem de primeur met een bijeenkomst in de Grote Kerk waar liederen uit de bundel 'En alle angst voorbij' werden gezongen en verhalen over de verschrikkingen van oorlog en bezetting worden voorgelezen.

PBI Nederland: In de laatste vijf jaar van het Decennium slaagde PBI erin om steeds professioneler te worden in het werven van fondsen en vrijwilligers voor uitzending naar conflictgebieden. De organisatie wist steeds meer jonge mensen enthousiast te maken en het aantal burgervredeswerkers van PBI-NL steeg aanzienlijk.

Lijst Lidorganisaties

1998 - 2007 Humanistisch Vredesberaad
1998 - 2010 Kerk en Vrede
1998 - 2010 Pais
1998 - 2010 Stichting voor Actieve Geweldloosheid
1998 - 2010 Vrouwen voor Vrede
1999 - 2003 Stichting Burger Vredes Teams Nederland (gefuseerd met NEAG)
1999 - 2010 Museum voor Vrede en Geweldloosheid
1999 - 2010 Franciskaanse Vredeswacht
2000 - 2005 Stichting Formaat
2000 - 2005 Werkgroep TV Geweld
2000 - 2001 Nederland steunt Balkan Peace Teams
2000 - 2010 Europees Centrum voor Conflictpreventie (ECCP)
2000 - 2010 PBI Nederland
2001 - 2010 Quaker Vredescommissie
2001 - 2010 Doopsgezinde Vredesgroep - vanaf 2006: 'Doopsgezind WereldWerk'
2001 - 2010 WILPF Nederland
2002 - 2007 Nederlands Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld (NEAG)
2004 - 2007 Euro's voor Vrede
2004 - 2009 Pedagogen voor de Vrede
2005 - 2010 Multicultural Womenpeacemakers Network NL
2005 - 2010 Huis van Erasmus
2005 - 2010 Stichting Vredeswetenschappen
2005 - 2010 Vrouwen Vredesinitiatieven in Beeld (VViB)
2005 - 2010 Stichting EMMA
2006 - 2010 UNOY Peacebuilders
2007 - 2010 Musicians Without Borders
2008 - 2010 Deugdenproject Nederland
2009 - 2010 REGG Platform